

hajamo se v prisilnem položaju, ali glasovati za proračun, ali pa pripustiti vlado s par. 14. Vstedi tega položaja se iz glasovanja ne sme sklepati na razmerje strank do vlade. Dejanja sedanje vlade nam Slovencem ne dajejo zaupanja do nje. Ponemčevanje v vseh uradih traja nadalje in zadnja imenovanja za šole in sodnije so nam novo potrdilo za to. Postopanje vlade na Krku, kjer se je prepovedalo otroke poučevati krščanski nauk v materinem jeziku, žali naše narodno in versko čustvo. Glede vseučilišča za Jugoslovane, glede slovenske gimnazije v Celju, glede ljudskošolskega vprašanja na Koroškem, Goriškem in v Trstu se vlada vedno noče nastopiti po pravičnej in enakopravnosti. Kot zastopniki pretežno kmečkega naroda pogrešamo zelo občutno krepkejšo zanimanje vlade za kmečke zahteve. Naj navedem le postopanje uradov pri nesrečah po toči. Nekatera glavarstva nimajo vitem oziru nobenega smisla za ljudsko nesrečo. N. pr. glavarstvo v Ptuj je jako počasno, in še le kadar se poslanci zgledajo, pošilja žandarje po okraju, ki pa škode ne vidijo več. Če Slovenci glasujemo za proračun, storimo to, ker nočemo vlade s par. 14. Glede hrvatskega in bosanskega vprašanja se popolnoma strinjamo z izvajanjem g. tovariša Vukovića.

Finančni minister je izjavil, da je za različne name določil 3 milijone.

Češki agrarci (kmečka stranka) so stavili v torek dne 16. julija nujni predlog, naj se poviša melioracijski zaklad, to je zaklad, ki se uporablja za zboljšanje kmečkih zemljišč, za regulacijo rek, za vodovode itd. V imenu Slovencev je govoril član Slovenskega kluba Povše, ki je povdarjal, kako malo država gre pri zboljšanju zemljišč, pri obkrožitvi poljedelskih napravah itd. kmetu na roko. Omenil je tudi Spodnje Stajersko, ki ima tako ugodna zemljišča, vendar nobene podpore, da bi zemljišča mogla več prinašati. Predlog se je enoglasno odkazal proračunskemu odseku, ki še mora zbornici v teku zasedanja poročati.

Dunajski župan dr. Lueger je predlagal, naj se ustanovi jubilejski odsek, da se proslavi šestdesetletnica cesarjeva. Dr. Lueger je mnenja, naj država da 100 milijonov kron za ustanovitev zavarovalnega zavoda za onemoglost in starost. Ko je dr. Lueger vstal, nastala je tihota po celi zbornici in vsi poslanci so se zbrali okoli dr. Luegerja, da poslušajo slavnega voditelja krščanskih socialcev. Govoril je z močnim glasom, da ga je bilo slišati po celi zbornici, ki je tudi večkrat s ploskanjem pritrjevala njegovim besedam.

Politični ogled.

— **Bulgarija.** Petrova, morilec ministrskega predsednika Petkova, so dne 16. t. m. obesili. Prosil je kneza milosti, toda knez je njegovo prošnjo odbil.

— **Hrvati proti Madžarom.** Vsled krivičnega in protustavnega postopanja Ogron nasproti Hrvatom v državni zbornici je nastalo na Hrvatskem razburjenje, ki še vedno narašča. Minolo nedeljo so priredili hrvatski poslanci zopet shode. Povsod so odobraval njih nastop. Novi ban ima zelo težko stališče, odstopili so mu trije sekojski načelniki pri hrvatski vladi in več županov, in nikjer ne more dobiti naslednikov. Hrvatje so sklenili bojkotirati Madžare. Nobeden trgovec ne naroči iz Ogrske blaga. Največje hrvatske banke so prekinile vsako zvezo z ogrskimi bankami.

Pa te vendar niso že zavoljo enega volka imenovali volčjega mesarja?, popraša ga naš mladi Milan, in po strani pogleda malo nevarno starega Janka.

O kaj pa še! Le malo počakajte, saj še nisem pri kraju!

Drugi večer, nadaljuje Simen, sedim s svojo ženo pri ognjišču. Bil sem zelo truden, zdelan in ves premrznen, ker celi dan sem v gozdu pripravljaval drva. Kako zadovoljno sem se vselej k ognju, si lahko mislite; ves ljubi dan nisem gorkega zavžil, in moja žena je ravno pripravljala polento.

Moke boče zmanjkalo, opomni žena, boš moral drugo preskrbeti.

To pa v tem času ni bilo tako lahko. Bližnji trg bil je dobrih pet ur oddaljen in v tem snegu, Bog ve kaka pot, naj tudi jaham, zamudim gotovo dva dni.

Za koliko časa bi pa še bilo moke dovolj, jo vprašam.

K večjemu še za en teden dni, bil je njen kratki odgovor.

Torej ni odlašati; precej jutri grem k bližnjemu sosedu, morda je tudi on v enaki zadregi, če ne, me bo pa vsaj spremljal na trg.

Ko sva šel nekaj govorila, zalaja zunaj pes in po snegu se slišijo konjske stopinje: kdo je tako v samotni, kakor sva bila midva z ženo, veste, da sva se oba začudeno pogledovala, kaj neki hoče ta obisk v tako debelem snegu. Prižgem luč in stopim na prsto, da vidim, kdo da je.

— V Črni gori so sedaj veliki nemiri. Knez Nikita je razpustil sabor. Narod se je uprl vladnim činiteljem, da so morali poseči vojaki vmes.

— **Srbija.** Povodom kraljevega godu je dobilo več častnikov reče in odlikovanja ali so pa bili povišani. Ker se baje pri tem ni oziralo na sposobnost, zavlada je med častniki velika nevolja. Več častnikov namerava odločiti svojo šaržo.

— **Rumunska.** V Poškaniju kmetje nočejo iti na delo in so zelo razburjeni, ker v državnem zboru zanje ni česar ne storijo.

— **Hrvatsko.** Hrvatski poslanci so izdali na ljudstvo sledeči oklice: 1. Hrvatski poslanci bodo v ogrskem državnem zboru nadaljevali jeseni obstrukcijo, dokler ne odloči o nadaljnjem postopanju hrvaški sabor. 2. Hrvatska zveza (to so vse hrvatske stranke) se bo borila proti uvedbi mažarskega uradnega jezika na hrvaških železnicah in proti nezakonitim skupne vlade in bana z vsemi ustavnimi sredstvi. 3. Hrvatska zveza se ne čuti več vezano nasproti Ogrski, kateri je svojčas obljubila, da se ne bo dotikala državnopravnih vprašanj, ampak bo odslej delala na to, da se nanovo urede razmere med Ogrsko in Hrvatsko na stališču enakopravnosti.

— **Na Francoskem** je pri vojaški paradi streljal neki mornar na predsednika ljudovlade Fallieres. Ko so ga zgrabili in zaslišali, so spoznali, da je blazen.

— **Sestanek avstrijskega in italijanskega ministra** za zunanje zadeve je bil dne 14. t. m. v Desio v Italiji. Po obisku bo šel naš minister poročat cesarju, ki je sedaj v Ištu, kaj se je dogovoril s svojim italijanskim tovarišem. Vsi večji italijanski listi so ob priliki tega obiska hvalili in blagrovati dobro razmerje med Avstrijo in Italijo.

— **Agrarna (kmečka) zveza.** V agrarni zvezi, ki šteje zdaj 263 članov, je 70 krščanskih socialcev, 30 čeških agrarcev, 29 Rusinov, 23 Poljakov, 17 iz poljske ljudske stranke, 17 Slovencev (ves Slovenski klub in posl. Grafenauer), 17 čeških katoliških narodnjakov, 9 iz Jugoslovanskega kluba, 10 Italijanov, 9 nemških radikalcev, 2 Vsenemca, 1 nemški nacionalce in grof Sternberg.

— **Zborovanje nihilistov** bo meseca avgusta v Londonu. Vdeležilo se ga bo 1500 odposlancev iz vseh ruskih okrajev. Nihilisti so imeli dotedaj svoje glavno središče v Genfu. Ker se je pa tam sklenila postava proti puntarskim družbam, zato so se preselili v London.

— **Vojska med Ameriko in Japonsko?** Pomorska uprava Združenih držav severoameriških je naročila na Angleškem veliko množino premoga, ki se bo prepeljal na Filipine, katere bi radi dobili Japanci. Na ameriškem otoku Manili so hoteli japonski ogleduhi razstreliti v zrak arzenal za zgradbo ladij. Iz tega sklepajo listi, da je vojna med obema državama neizogibna. — Tu podajamo nekoliko podatkov o pomorski sili obeh držav: Japonska ima sedaj 17 bojnih ladij z 214.000 ton, 14 križarjev s skupno 136.000 ton., 19 lahkih križarjev z 71.000 ton. in 119 torpednih ladij, skupno 451.000 ton. Topov ima Japonska 172 težkih, 400 srednjih in 1500 lahkih, ki zamorejo v hipu izstreliti 65.000 kilogramov krogelj.

— **Združene države** imajo 28 bojnih ladij z 378.000 ton., 15 križarjev z 200.000 ton., 25 lahkih križarjev z 396.000 ton. in 40 torpednih ladij s skupno 12.000 ton. Skupno torej 756.000 ton. Topništvo na vojnih ladijah ostoja iz 302 težkih, 1420 srednjih in 1700 malih topov, ki zamorejo izstreliti naenkrat 179.000 kg. streliva. Iz teh podatkov je jasno, da imajo Združene države skoraj trikrat več topov, a njihove ladje dvakrat več ton. nego japonske, in da bi utegnile pomorska vojna postati usodepolna za Japonsko.

Glej ga no, naš bližnji sosed Stojan je prijahal na konju, zraven njega stoji še drugi konj, ki ga je navažno rabil za toverjenje.

Dober večer, boter!, me nagovori, bom mogel pri vas prenočiti?

Bog daj! To pa to! Posteljo si lahko izbereš, kjer hočeš, ali v gorki izbi, ali v hlevu pri konjih, in polenta za večerjo bo precej pripravljena.

Vesel skoči raz sedla; konja peljeva v hlev, ju dobro preskrbiva s pičo in duri trdno zapahneva. Stopiva v izbo, kjer soseda tudi moja žena pozdravi. Pa vsaj poznate žensko radovednost! Po kratkem pozdravu bilo je ajeno prvo vprašanje: Stojan, kam si pa namenjen?

Kam drugam kot v bližnji trg. Živeža je zmanjkalo družini. Je sicer še drugih drobnarij za zobe doma, pa vsaj veste, če polente ni, človek vedno kaj pogreša. Moram kaj turšične moke nakupiti, da ne bom gledal doma kislj obrazov. Ker je pa samemu človeku malo dolgečas pri tako daljnem potu, sem si mislil, kaj ko bi Simen bil v enaki potrebi, pojdeva pa oba skupaj in tako bo obema vstreženo. Po dnevu je veliko prijetneje in varneje potovati, posebno še v takem snegu, zato sem si mislil: najbolje bode, Stojan, če se na večer oglasiš pri gozdnem čuvaju, potem pa že lahko jutri zjutraj na vse zgodaj odrineva skupaj. Tako sem tudi storil in tu me imata.

Da me je to sporočilo zelo razveselilo, si lahko mislite. Zgodaj smo šli k počitku, in zgodaj zjutraj sva bila že na potu. Poldan je ravno zvonilo, ko sva že prihajala v trg.

Prva pot je bila, turšice nakupiti, kolikpr je vsak menil, da je bo konj lahko v breg nosil. Druga

— **Hrvaško-ogrski spor.** V imenu hrvaških članov magnatske (gosposke) zbornice je fml. Tomič v I. seji magnatske zbornice dne 11. t. m. prebral izjavo, kjer dokazuje, da predloga o službeni pragmatiki železničarjev krši nagodbeni zakon iz l. 1868, in sicer par. 70., kjer je izrečno določeno, da se nagodbena določila ne smejo izpremeniti brez privolenja vseh činiteljev, ki so nagodbo med seboj sklenili. Ako magnatska zbornica ta zakon sprejme, prekorači svoj ustavni delokrog. Zato zapustijo hrvaški člani magnatske zbornice zbornico s slovensim ugovorom ter izjavljajo, da bodo svoje prihodnje postopanje uravnali po ukrepih hrvaškega sabora. Nato so zapustili magnatsko zbornico.

Razne novice.

* **Koroški Slovenci in Plojeva predrznost.** „Slovenec“ piše sledeče: Plojeva „Domovina“ priobčuje članek, v katerem v rodoljubnem navdušenju pravi, da ji bo ljubše, ako bo na Koroškem v slovenskem volilnem okraju izvoljen socialdemokrat, kakor pa da bi šel Grafenauer v Slovenski klub. „Domovina“ narakuje Grafenauerju, da mora v Plojevo družbo, češ, da je bil Ploj doslej javni zastopnik koroških Slovencev, prijatelj koroških Slovencev. Večje predrznosti kot ta nasvet si ni mogoče misliti. V „Slovencu“ smo že dokazali, koliko škodo so imeli Slovenci od Plojevega zastopstva. Na Ploju je sicer mnogo domišljavosti, dela za koroške Slovence pa pri njem za časa volilne preosnove ni bilo niti toliko, da bi bil razdelil med poslance načrte in zemljevide volilnih okrožij, katere mu je poslalo vodstvo koroških Slovencev, da ž njimi seznanijo poslance. Tako so poslanci po Plojevi krivdi ostali neobveščeni. S takim človekom koroški Slovenci sploh govoriti več ne more, kaj da bi sedel v njegovi družbi! Koroški Slovenci za Ploja ne bodo hodili v ogenj. Ploj je svojo nezmožnost tako sijajno pokazal, da nikogar ne veseli še kdaj imeti škodo od Plojevega vmešavanja.

* **Primicije** imajo letos sledeči č. gg.: Iz IV. letnika: Bratanič Rajmund, 11. avgusta v Lučah, pridiguje č. g. Jos. Dobrovo, kanonik v Velikoven. Mirko Cepuder, 4. avgusta pri Sv. Jakobu v Ljubljani, pridiguje č. g. Jožef Potokar, stolni vikar v Ljubljani. Grošelj Mihael, 4. avgust v Železnikih, pridiguje č. g. Ludvig Bajec, kaplan v Selcah. M. Kramberger, 11. avgusta pri Sv. Lenartu v Slov. gor., pridiguje preč. g. Jožef Jurčič, dekan v Vuze. Martini Tomažič, 28. julija pri Sv. Lovrencu nad Ivnikom, nemški pridigar preč. g. Vinko Vollmeier, dekan v Lučanah, in slovenski pridigar č. g. Alojzij Tomažič, kaplan pri Sv. Lovrencu nad Ivnikom. Vedečnik Ivan, 18. avgusta v Konjicah, pridiguje č. g. dr. Ivan Jančič, kaplan v Zalcu. — Iz III. letnika: Atelšek Ivan, 18. avgusta na Ljubnem pridiguje častiti gospod Jožef Kavčič, kaplan pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Bogovič Ivan, 4. avgusta v Arčicah, pridiguje preč. g. dr. Anton Medved, prof. v Mariboru. Pečnak Jožef, 4. avg. v Zalcu, pridiguje preč. g. Jožef Dekort, župnik na Ljubnem. Podpečan Jernej, 11. avgusta v Galiciji pri Celju, pridiguje č. g. Gregor Flis, kurat v bojnišnici v Ljubljani. Sketa Ivan, 11. avgusta v Braslovcah, pridiguje preč. g. Jakob Filip Bohine, stolni župnik, kanonik v pokoju. Toplak Jožef, 25. avgusta pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., pridiguje preč. g. Iv. Rotner, župnik v Pamecah.

* **Dragi častilci zelenega Pohorja!** Od Maribora do Slovenjgrada se razširja kaj mično, temnozeleno pogorje

pot pa, turšico nesti v mlin, da bode zjutraj že moka. Vse nama je šlo po sreči. Turšico kupiva še precej po nizki ceni in mlinar obljubi, jutri zgodaj svoje delo izvršiti; nek prijatelj pa naju vzame pod gostoljubno streho.

Drugi dan dobiva res moko, nakupiva še drugih malenkostij, se zahvaliva prijatelju za prenočišče, in hajdi v hribe nazaj. Še tisti dan bi bila lahko doma, ko bi Stojana sam peklenšček ne bil obsedel. Tako pa sem moral zavoljo svojega soseda prestat na prostem strašno noč, katere svoj živ dan ne bom pozabil. Kadar se spomnim, kaj sem takrat prestal, me mrzel pot oblije.

Prišla sva v zadnjo vas. Pot od tam se počasi vije na goro; kar pred neko hišo Stojan svoja konja ustavi in razjaha.

Kaj se ti je pa pripetilo, zakaj si ustavil?, ga vprašam.

Za trenotek je dobro malo oddahniti si. Imava še lepo pot do doma, treba se je okropčati, in ta gostilničar Ilija ima najboljši slivovec v tej celi okolici.

Nikoli nisem bil poseben prijatelj žganih pijač, pa mislim sem si, kozarec domačega slivovca ne bo škodil. Stojan se pa nikoli ni branil pijače, posebno še žgane ne; a danes mu je še posebno dišala. Ko poravnava račun in hočeva odriniti, pokazal je slivovec svojo moč. Še svojega krotkega konja Stojan ni mogel zajahati.

(Dalje prihodnjik.)